

ENT2R

NIVEAU 5

NEDERLANDS VOOR ANDERSTALIGEN

Katelyne Verstraete,
Els Verschuere,
Sarah De Paepe,
Catherine Verguts
& Eveline Mainil

P E L C K M A N S

Inleiding ENT2R

ENT2R is een leermethode NT2 die ontwikkeld is aan het Universitair Centrum voor Talenonderwijs (UCT) van de UGent. De methode richt zich op geschoolde anderstaligen die snel en efficiënt het Nederlands willen verwerven en die de taal niet alleen vlot maar ook accuraat willen beheersen. De methode bereidt voor op het hoger onderwijs of op de arbeidsmarkt in een Nederlandstalige omgeving.

ENT2R bestaat uit **vijf niveaus** die opbouwen van A1 tot en met B2 van het Europees Referentiekader (ERK). De vijf niveaus vormen een intensief traject van basisgebruiker tot onafhankelijk gebruiker. De eerste drie niveaus leggen de fundamenten en de volgende twee niveaus diepen de verworven kennis en vaardigheden verder uit aan de hand van thema's uit een bredere sfeer dan het dagelijkse leven. Op het einde van niveau 5 wordt aan het UCT de Interuniversitaire Taaltest Nederlands voor Anderstaligen (ITNA) afgenomen, waarmee de cursist een gevalideerd B2-certificaat kan behalen. Ook externen kunnen de ITNA afleggen door zich in te schrijven voor een open testmoment aan het UCT of in één van de andere erkende taaltestcentra (www.itna.be).

ENT2R – Niveau 5 bestaat uit zestien lessen. Ze zijn over **zeven thematische modules** verdeeld, waaraan telkens expliciete lesdoelen gekoppeld zijn, zowel op het vlak van woordenschat en grammatica als op het vlak van de vier vaardigheden (lezen, luisteren, spreken en schrijven). Elke module bestaat uit één, twee of drie lessen met oefeningen en uit referentiebladen die de belangrijkste kennis en taalhandelingen van de module samenvatten.

ENT2R – Niveau 5 focust op de verwerving en uitdieping van de taal- en tekstkenmerken van het B2-niveau van het ERK. De grammatica en woordenschat worden cyclisch aangebracht, wat wil zeggen dat eerder verworven kennis telkens herhaald wordt. Voor grammatica ligt de klemtoon op vormcorrectheid: in elke les wordt er grammaticale kennis uit de vorige niveaus herhaald en uitgebreid. Hetzelfde geldt voor de woordenschat, waarbij de woordenschat uit de vorige niveaus (ERK-niveau A1 tot en met B1+) wordt uitgebreid met vervolgoordenschat die betrekking heeft op de thema's van de modules.

Bij de vier vaardigheden ligt de focus op het actief gebruiken van de taal in betekenisvolle interacties. Dit gebeurt aan de hand van diverse oefeningen die verschillende tekstsoorten en taalhandelingen in authentieke contexten omvatten en die de vier vaardigheden geïntegreerd ontwikkelen. Daarnaast is er aandacht voor algemene academische vaardigheden zoals cijfergegevens bespreken, een presentatie geven, notities maken, samenvatten en argumenteren.

In ENT2R – Niveau 5 hoort bij elke les een digitaal traject om de doelstellingen zelfstandig verder in te oefenen. Het digitale traject bouwt verder op de woordenschat en grammatica die in de les worden aangebracht. Daarnaast voorziet het zowel in

verwerkingsoefeningen en extra lees- en luisteroefeningen die betrekking hebben op de leerstof van de net geziene les als in handige herhalingsoefeningen en kennisclips. Deze oefeningen zijn beschikbaar via UFORA, het elektronisch leerplatform van de UGent (ufora.ugent.be). UFORA bevat daarnaast ook woordenlijsten, audio- en videomateriaal, Quizlet-studiesets en interessante links.

De ENT2R-leerboeken worden idealiter in de klas gebruikt. Het materiaal kan zowel in intensieve dagcursussen als in gespreide dag- en avondcursussen gebruikt worden. Aan het UCT gebeurt dat bijvoorbeeld in cursussen van 50 à 60 uur. Lesgevers van buiten het UCT kunnen ook met de ENT2R-leerboeken aan de slag gaan. Het UCT is altijd bereid om samenwerkingen met externe groepen op te zetten en om tips en tricks uit te wisselen.

Elke les bevat voldoende materiaal voor ongeveer drie lesuren. Belangrijk voor de leerwinst is wel dat aan elke lestijd van drie uur dubbel zoveel uren zelfstudie gekoppeld worden, enerzijds drie uur om de leerinhoud van de les te verwerken, anderzijds drie uur om de leerinhoud verder zelfstandig in te oefenen met behulp van het digitale traject. Van de cursist wordt dus de nodige autonomie en zelfdiscipline verwacht om met de lesinhouden ook buiten de les aan de slag te gaan. Taalverwerving speelt zich immers zowel binnen als buiten de klas af. Op die manier kan ENT2R voor de cursist deuren openen naar de Nederlandstalige samenleving.

ENT2R is tot stand gekomen op basis van jarenlange uitwisselingen van ideeën en reële leservaringen van de vele NT2-docenten aan het UCT. De inleiding van dit leerboek is de uitgelezen plaats om hen te bedanken voor hun geweldige inspanningen om een leermethode te ontwikkelen die intussen haar succes in de dagelijkse praktijk bewezen heeft.

Tot slot wil het NT2-team van het UCT Kristof Baten bedanken voor de trekkersrol die hij gespeeld heeft bij het ontwikkelen van de 5 ENT2R-handboeken. Zijn inhoudelijke expertise, arends-blik en niet-aflattende enthousiasme hebben deze reeks mee gevormd.

Leeswijzer

Beste cursist,

Je gaat beginnen aan ENT2R-5. Hieronder vertellen we je graag hoe ENT2R-5 is opgebouwd. Belangrijk om te weten is dat ENT2R-5 uit een **boek** en een **digitaal traject** bestaat.

Boek

Het boek bestaat uit zeven modules, die telkens één, twee of drie lessen bevatten. In die modules staat steeds een thema centraal. In de inhoudsopgave kun je zien welke thema's dat zijn. Aan elke module zijn leerstofdoelen gekoppeld op het vlak van grammatica, woordenschat en vaardigheden.

In ENT2R-5 wordt de volgende grammatica uit de vorige ENT2R-handboeken herhaald en uitgebreid:

- conditionalis
- het gebruik van 'er' en 'het'
- verbindingswoorden
- relatieve bijzinnen
- modale verba
- scheidbare en onscheidbare verba
- comparatief en superlatief
- pluralisvormen
- onbepaalde pronomina
- passieve zinnen
- de tijden van het verbum, zoals perfectum, imperfectum en plusquamperfectum
- contrastwoorden
- voltooid en onvoltooid participium
- (om) + te + infinitief

Aan het einde van elke module vatten de referentiebladen de grammatica nog eens samen. Om de leerstofdoelen te bereiken, wordt verwacht dat je de referentiebladen van elke module studeert, de oefeningen uit de lessen opnieuw maakt, en zelf nieuwe zinnen met de nieuwe grammatica schrijft.

Voor de **woordenschat** wordt als leidraad de *Thematische woordenschat Nederlands voor anderstaligen* gebruikt (Peter Schoenaerts & Helga Van Loo, Intertaal 2018). Elke module verwijst naar een thema uit deze thematische woordenlijst. De basis- en vervolgwwoordenschat is aan bod gekomen in ENT2R-1, -2, -3 en -4. In ENT2R-5 komt daar extra vervolgwwoordenschat bij. Voor elk thema/elke module is er een onderscheid gemaakt tussen *productief* en *receptief* te kennen woorden. Je vindt een lijst van de productieve woorden in het digitale traject (zie hieronder). In het boek zijn de productieve woorden bovendien in blauw gemarkeerd. Om de leerstofdoelen te bereiken, wordt verwacht dat je de productieve woorden zelfstandig studeert. Je moet deze woorden actief kunnen gebruiken. De receptieve woorden moet je enkel begrijpen als je bv. een tekst leest, maar moet je niet zelf kunnen gebruiken in een nieuwe context.

Daarnaast zijn er een aantal referentielijsten met woordenschat die met grammatica samenhangt en waarvan ook verwacht wordt dat ze actief gekend zijn op het einde van ENT2R-5. Je vindt deze lijsten achteraan in het boek.

- irreguliere verba
- verba met vaste preposities
- verbindingswoorden
- collocaties
- onscheidbare verba
- scheidbare verba

ENT2R-5 focust op het verwerven van het niveau B2 van het Europees Referentiekader (ERK) en legt de nadruk op de vier **vaardigheden** (lezen, luisteren, spreken en schrijven) in overeenstemming met de doelstellingen van dit niveau. Daarnaast wordt in ENT2R-5 ook aandacht besteed aan de volgende algemene academische vaardigheden:

- notities maken
- argumenteren
- samenvatten
- voorkennis activeren
- cijfermateriaal presenteren
- woorden studeren

Op het voorblad van elke module worden de verschillende doelstellingen opgesomd waaraan in die module gewerkt wordt.

Digitaal traject

In ENT2R-5 hoort bij elke les een digitaal traject met zelfstudieoefeningen die je zelfstandig thuis maakt en met de sleutel corrigeert. De lessen bouwen steeds verder op wat je al geleerd hebt of thuis hebt geoefend. Als je dus na elke les niet voldoende zelfstandig oefent, raak je al snel achterop.

Dat digitale pakket oefeningen vind je op UFORA, het elektronische leerplatform van de UGent (ufora.ugent.be). Als UCT-cursist word je automatisch toegevoegd aan UFORA, als externe gebruiker moet je jezelf registreren en je dan via de zoekfunctie inschrijven in de cursus ENT2R-5.

In het boek vind je op het einde van elke les een kader waarin staat wat je allemaal moet doen om de leerstof zelfstandig te verwerken. Daarbij wordt telkens verwezen naar het aanbod van het digitale traject op UFORA. Op UFORA zelf vind je de nodige instructies. De onderstaande elementen komen in het digitale traject aan bod:

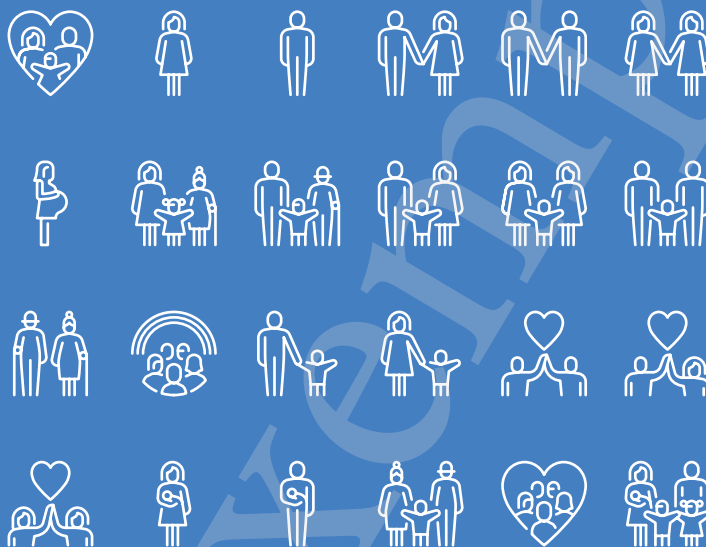
- Verwerkingsoefeningen van de grammatica en de woordenschat die tijdens de les aan bod zijn gekomen.
- Een herhaling van ENT2R-4 die nodig is voor de les, bijvoorbeeld conditionalis of participia als adjectief.
- Herhaling van de leerstof van de les, bv. met een kennisclip waarin de grammatica wordt uitgelegd.
- Lijst van de productieve woordenschat per module en een link naar een Quizlet-studieset waarmee je de productief te kennen woordenschat kunt oefenen. Ook voor de referentielijsten vind je studiesets op Ufora. Met de knop 'leren' onthoudt Quizlet je voortgang (wat je goed/fout deed) en krijg je de woorden eerst via meerkeuze en dan via een open veld om zelf te schrijven. Ideaal dus om je te helpen bij het gestructureerd studeren.
- Extra lees- en luisteroefeningen rond het thema van de les.

Het is belangrijk om het Nederlands ook naast de lessen en het cursusboek te oefenen. Nederlands leren is een voltijdse opleiding, ook als je een dag geen les hebt. Het is beter elke dag drie uur te oefenen dan 48 uur aan één stuk voor een examen. Een taal leer je geleidelijk door elke dag te oefenen. Het digitale traject helpt je hierbij. Daarnaast is het ook een zeer goede gewoonte elke dag minstens een half uurtje te lezen en te luisteren volgens je eigen interesses. Volg bijvoorbeeld elke dag de actualiteit via krant, radio en tv. De gratis smartphoneapps 'VRT NWS' en 'VRT MAX' kun je hiervoor gebruiken. Of gebruik interessante taalwebsites en -apps zodat je geregeld met de taal kunt bezig zijn. Je vindt hiervoor ook interessante links op Ufora.

Les	Grammatica	Woordenschat
Module 1 – Privéleven en samenleving – (p. 11–56)		
1 Een ongewoon gewoon gezin	<ul style="list-style-type: none"> • Contrastwoorden • Herhaling conjuncties • Positie en functie van de adverbia 	<ul style="list-style-type: none"> • De contrastwoorden <i>in tegenstelling tot, desondanks, nochtans, daarentegen, integendeel, maar, ondanks, echter</i> en <i>enerzijds ... anderzijds</i>
2 Waaraan geven tieners hun zakgeld uit?	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling <i>dat, als, of</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • De adverbia <i>bovendien, maar, graag, liever, meestal, misschien, trouwens</i> en <i>beter</i>
3 Regels maken het leven makkelijker		<ul style="list-style-type: none"> • De verbindingswoorden <i>kortom, ten slotte, dus, bovendien, namelijk</i> en <i>bijvoorbeeld</i> • Uit de thematische woordenlijst: privéleven en samenleving
Module 2 – Wonen – (p. 57–85)		
4 Een huisje met een tuintje	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling contrastwoorden • Herhaling conditionalis (realis, hypothese en irrealis) • Herhaling <i>zouden</i> • Herhaling <i>maar, alleen, pas</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Woordenschat om te argumenteren • Woordenschat om een opinie te geven • Uit de thematische woordenlijst: wonen
5 Huishoudelijke duizendpoot		
Module 3 – Wetenschap, onderzoek en techniek – (p. 86–123)		
6 Ben je verslaafd aan je smartphone?	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling pluralis en complexe pluralisvormen • Herhaling scheidbare en onscheidbare verba 	<ul style="list-style-type: none"> • Specifieke woordenschat voor de presentatie van grafieken • Signaalwoorden en structuurmarkeerders • Uit de thematische woordenlijst: wetenschap, onderzoek en techniek
7 Zijn dierproeven noodzakelijk?		

Les	Grammatica	Woordenschat
Module 4 – Economie – (p. 124–162)		
8 Hoe ziet jouw werkdag eruit?	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling <i>zou</i> voor hypothese (conditionalis type 2) 	<ul style="list-style-type: none"> • De verbindingswoorden <i>mits, naargelang, op voorwaarde dat, overigens, voor zover</i> en <i>wellicht</i>
9 Ze hadden er veel geld in gestoken	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling relatieve pronomina • Gesplitste relatieve pronomina • Herhaling verbumtijden • Herhaling onscheidbare verba • Herhaling <i>er + prepositie + bijzin</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Woordvorming: afleidingen en samenstellingen • Verbindingswoorden van tijd • Uit de thematische woordenlijst: economie
Module 5 – Communicatie en media – (p. 163–212)		
10 Iedereen leest!	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling comparatief en superlatief 	<ul style="list-style-type: none"> • Idiomatiche uitdrukkingen/spreekwoorden/gezegden
11 Bel me, schrijf me, laat me vlug iets weten	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling <i>er</i> en <i>het</i> • Herhaling vervoeging van het verbum 	<ul style="list-style-type: none"> • Collocaties
12 Beeld, spraak en beeldspraak		<ul style="list-style-type: none"> • Uit de thematische woordenlijst: communicatie, media
Module 6 – Reizen en toerisme – (p. 213–236)		
13 Waar gaan de Belgen het liefst op reis?	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling onbepaalde pronomina • Herhaling modale verba 	<ul style="list-style-type: none"> • De verbindingswoorden <i>zowel ... als, door middel van</i> en <i>aan de hand van</i> • Uit de thematische woordenlijst: reizen en toerisme

Les	Grammatica	Woordenschat
Module 7 – Vrije tijd, ontspanning, sport en spel – (p. 237–276)		
14	Kan een hobby helpen tegen een burn-out?	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling verba met vaste preposities • Substantieven met vaste preposities
15	Wanneer vier jij feest?	<ul style="list-style-type: none"> • De verbindingswoorden <i>behalve als, behalve, daarbij</i> en <i>trouwens</i> • Uit de thematische woordenlijst: vrije tijd, ontspanning, sport en spel
16	Hou je van tv, theater of de bioscoop?	<ul style="list-style-type: none"> • Herhaling voltooid en onvoltooid participium • Herhaling (<i>om</i>) <i>te</i> + infinitief • Herhaling passieve zinnen
Referentielijsten – (p. 277–309)		
<ul style="list-style-type: none"> • Irreguliere verba • Verba en uitdrukkingen met vaste preposities • Verbindingswoorden • Collocaties • Onscheidbare verba • Scheidbare verba 		

MODULE 1: PRIVÉLEVEN EN SAMENLEVING

Doelstellingen

Lezen	• Begrip van een tekst door ontbrekende woorden in te vullen• Specifieke woordenschat uit een tekst halen aan de hand van definities/synoniemen• Argumenten uit een opiniërende tekst halen
Luisteren	• Een authentiek videofragment begrijpen en inhoudelijke vragen beantwoorden• Begrijpen en kernwoorden noteren• De inhoud van een radio-interview begrijpen en inhoudsvragen beantwoorden
Schrijven	• Cijferinformatie uit een grafiek halen en verwerken in een tekstje• Opiniërend tekstje schrijven met gebruik van verbindingswoorden
Sprekken	• Argumenten aanhalen pro en contra een gegeven thema• Constructies om te argumenteren: herhalen en toepassen• Mondeling je mening toelichten• Contrastwoorden gebruiken: <i>daarentegen, maar, echter, integendeel</i> en <i>in tegenstelling tot</i>
Grammatica	• Structuur en inoefenen: contrastwoorden• Herhaling: conjuncties• Positie en functie van de adverbia• <i>Dat – of – als</i>
Woordenschat	• Contrastwoorden (<i>in tegenstelling tot, desondanks, nochtans, daarentegen, integendeel, maar, ondanks, echter</i> en <i>enerzijds ... anderzijds</i>)• Adverbia: <i>bovendien, maar, graag, liever, meestal, misschien, trouwens</i> en <i>beter</i>• Verbindingswoorden: <i>kortom, ten slotte, dus, bovendien, namelijk</i> en <i>bijvoorbeeld</i>• Uit de thematische woordenlijst: gezin en privéleven, sociale structuren, manieren van leven, sociale relaties, sociaal gedrag

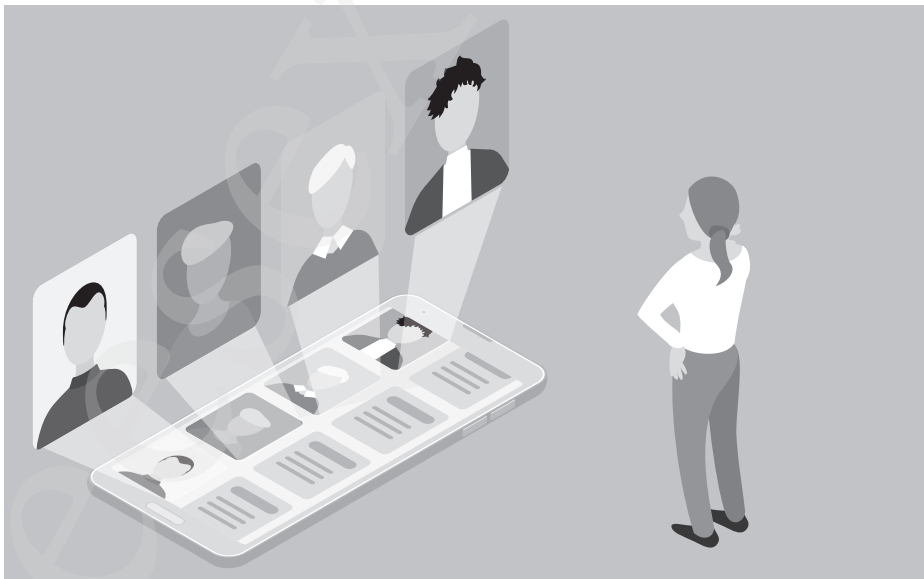
Les 1: Een ongewoon gewoon gezin

Oefening 1: Even kennismaken

A. Laten we even de tijd nemen om kennis te maken. Ga in twee rijen tegenover elkaar staan. Je krijgt telkens 1 minuut om over de volgende onderwerpen te spreken met de persoon die tegenover je staat. Wissel een paar keer van gesprekspartner.

- Waar heb je Nederlands geleerd?
- Wat verwacht je van niveau 5?
- Studeer je graag talen of vind je dat vervelend?
- Welke plannen heb je na het **behalen** van je B2-certificaat?
- Heb je langetermijnplannen in België?
- Hoe is jouw gezinssituatie nu: woon je hier alleen of samen met je gezin?
- Wat is voor jou de ideale gezinssituatie?

B. Vertel iets over een persoon met wie je net een speeddate hebt gehad.

Oefening 2: Bestaat het traditionele gezin nog?

- A.** Lees het onderstaande tekstje over samenwonen of trouwen.¹ Noteer de 6 woorden die iets vertellen over hoe mensen samenleven.

Samenwonen of trouwen?

Het traditionele gezin is niet meer zo belangrijk als vroeger. Veel gezinnen **bestaan** tegenwoordig uit één ouder (bijvoorbeeld na een scheiding), of ouders die niet getrouwd zijn met elkaar. Het aantal **alleenstaanden** is de laatste jaren ook sterk toegenomen. Mensen die wel een partner hebben, kiezen er vaak voor om niet jong te trouwen of om eerst een tijdje te gaan samenwonen. De meeste mensen vinden het **namelijk** geen probleem om samen te wonen zonder wettelijk getrouwd te zijn. Sinds 2003 kunnen homoseksuele mannen en vrouwen in België ook **huwen**.

- B.** Kies 2 woorden over samenlevingsvormen die je in oefening A genoteerd hebt en omschrijf in je eigen woorden wat die samenlevingsvorm betekent.

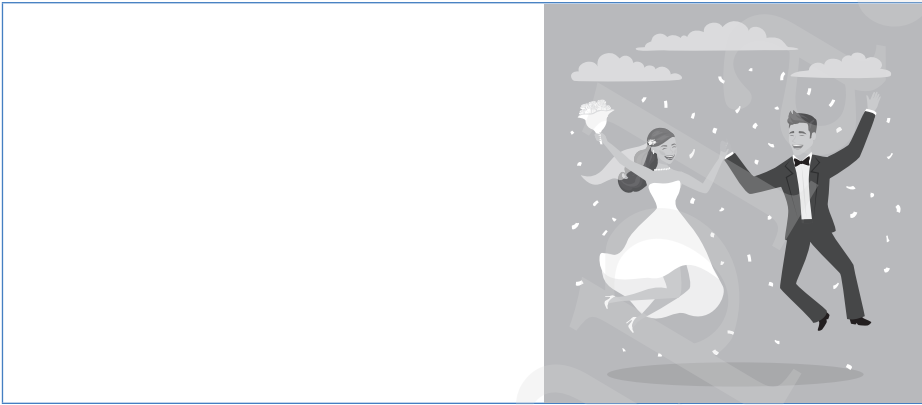
1. _____ :

2. _____ :

- C.** Werk samen met je buur. Bekijk elkaars woorden en omschrijvingen. Zou je zaken toevoegen of weglaten? Of verwoordt jouw buur correct de inhoud van het woord?

¹ Thematische woordenschat, pagina 171

- D.** Werk per 2. Welke woorden associeer je met “trouwen/huwen”?

Oefening 3: Scheiden doet lijden

- A.** Kijk naar een fragment (3:53 - 6:45) uit de VRT-podcast² ‘Split’ van zangeres Emma Bale over kinderen van gescheiden ouders. Beantwoord de vragen.

- Hebben de kinderen een **keuze** gehad?

² <https://www.youtube.com/watch?v=j186GwTdljw>

- Wat zijn de ervaringen van de kinderen van gescheiden ouders? Wat ervaren ze als positief/negatief?

positief	negatief

B. Lees de tekst. Je krijgt hiervoor 5 minuten. Vertel daarna waarover de tekst gaat.

“Co-ouderschap is niet altijd beste oplossing bij scheiding”³

In tegenstelling tot de overtuiging van heel veel gescheiden ouders, is co-ouderschap niet altijd de beste oplossing na een scheiding. Dat blijkt uit een studie van de KU Leuven. De regeling waarbij kinderen evenveel tijd doorbrengen met beide ouders is vaak voor die ouders een voordelige keuze. Voor de kinderen daarentegen heeft deze regeling vaak een zware impact op hun sociale leven. Een kwart van de gescheiden ouders overlegt volgens dezelfde studie nooit met zijn en haar ex over de kinderen.

Al bijna tien jaar wordt bij een scheiding het verblijfsco-ouderschap gepromoot, waarbij een kind de helft van de tijd bij de ene ouder en de andere helft van de tijd bij de andere ouder woont (de zogenoemde 50/50-regeling). Uit een studie van het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KU Leuven die gisteren is voorgesteld in het Vlaams Parlement blijkt echter dat die oplossing verre van ideaal is. Co-ouderschap biedt enerzijds veel voordelen voor de ouders, maar anderzijds houdt co-ouderschap in veel gevallen veel nadelen in voor de kinderen.

3 Aangepast naar https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2017/01/19/_co-ouderschap_isnietaltijdbesteoplossingbij_scheiding-1-2869166/

“Een van de grootste nadelen voor de kinderen is dat ze vaak moeten verhuizen”, zegt **onderzoekster** Sofie Vanassche. “Zeker als ouders ver van elkaar wonen, wordt het voor de kinderen **daardoor** moeilijk om een sociaal netwerk **uit te bouwen**.” Zo kan een kind bijvoorbeeld in de ene week wel naar de muziekschool, de tekenacademie of de voetbalclub, maar in de andere week dan weer niet. “Bovendien kunnen beide ouders andere regels **hanteren**.”

Kwart spreekt nooit met ex over de kinderen

Het is volgens de onderzoekers veel belangrijker dat ouders **overeenkomen** dan dat ze **exact** de helft van de tijd met hun kinderen doorbrengen. “Ondanks de wens van gescheiden ouders om het beste voor hun kinderen te willen, **blijkt** uit onze studie dat een kwart van de gescheiden ouders van minderjarige kinderen nooit met zijn ex-partner overlegt over de kinderen”, zegt Vanassche. “Nochtans is dit **net** belangrijk voor veel kinderen en jongeren: dat hun ouders met elkaar praten en elkaar respecteren, zelfs al hebben ze geen relatie meer.”

Er wordt volgens het onderzoek te veel **vastgehouden** aan de 50/50-verdeling. “Mensen gaan ervan uit dat ze **recht hebben op** de helft en sluiten andere opties uit die misschien beter zijn voor het kind”, zegt de onderzoekster voorts. “Hoeveel een ouder bij zijn kind moet zijn, moeten de ouders samen bekijken in het **belang** van het kind. Een goede verblijfsregeling is maatwerk.”

Er bestaan ook allerlei tussenvormen waarbij bijvoorbeeld de kinderen thuis blijven wonen, maar de ouders week om week verhuizen. Veel hangt ook af van wat er praktisch haalbaar is. “Twee dagen bij een van de ouders **verblijven**, is volgens onderzoek overigens **voldoende** om een hechte band met die ouder **op te bouwen**”, zegt ze.

Rechter: “Soms blind voor belang van kind”

Ouders hebben het beste met hun kinderen voor. Desondanks verliezen ze het belang van hun kind soms uit het oog.

In de praktijk blijkt een 50/50-regeling niet altijd haalbaar. “Als de ouders niet met elkaar kunnen praten, is dat soms heel moeilijk”, zegt Maud Mampay, familierechter in Turnhout die dagelijks met echtscheidingen wordt geconfronteerd.

“Er zijn altijd mensen die met getrokken messen tegenover elkaar staan en daardoor soms blind zijn voor het belang van het kind”, zegt ze. “In zulke gevallen weet je dat een week-om-weekregeling geen einddoel is. Integendeel, je moet vaak een andere oplossing zoeken.”

- C.** Lees de tekst grondiger. Wat zijn volgens de studie de voor- en nadelen van co-ouderschap na een scheiding? Je krijgt hiervoor 6 minuten.

voordelen
nadelen

- D.** In de tekst vind je een aantal onderstreepte woorden. Deze woorden drukken een contrast uit. Lees de zinnen hieronder en bepaal welk contrastwoord met welke zinsstructuur gecombineerd wordt.

- a. Contrastwoord + substantief
- b. Contrastwoord + bijzin
- c. Contrastwoord + hoofdzin
- d. Contrastwoord na het woord dat gecontrasteerd wordt
- e. Contrastwoord + inversie
- f. Contrastwoord na het verbum
- g. Contrastwoord + komma

contrastwoord in context	structuur
1. <u>In tegenstelling tot</u> de overtuiging van veel gescheiden ouders, is co-ouderschap niet altijd de beste oplossing na een scheiding.	
2. <u>Desondanks</u> verliezen ze het belang van hun kind soms uit het oog.	
3. <u>Nochtans</u> is dit net belangrijk voor veel kinderen en jongeren.	

contrastwoord in context	structuur
4. Voor de kinderen <u>daarentegen</u> heeft deze regeling vaak een zware impact op hun sociale leven.	
5. In zulke gevallen weet je dat een week-om-weekregeling geen einddoel is. <u>Integendeel</u> , je moet vaak een andere oplossing zoeken.	
6. Er bestaan ook allerlei tussenvormen. Een voorbeeld: de kinderen blijven thuis wonen, <u>maar</u> de ouders verhuizen week om week.	
7. “ <u>Ondanks</u> de wens van gescheiden ouders om het beste voor hun kinderen te willen, blijkt uit onze studie dat een kwart van de gescheiden ouders van minderjarige kinderen nooit overlegt met zijn ex-partner over de kinderen,” verklaart Vanassche.	
8. Uit een studie van het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KU Leuven die gisteren is voorgesteld in het Vlaams Parlement blijkt <u>echter</u> dat die oplossing verre van ideaal is.	
9. Co-ouderschap biedt <u>enerzijds</u> veel voordelen voor de ouders, maar <u>anderzijds</u> houdt co-ouderschap in veel gevallen veel nadelen in voor de kinderen.	

E. Vul de zinnen aan met het juiste contrastwoord. Soms zijn er meerdere mogelijkheden.

enerzijds/anderzijds – echter – daarentegen – ondanks – maar –
integendeel – in tegenstelling tot – nochtans – desondanks – toch

1. Veel gescheiden ouders **zweren bij** co-ouderschap _____ onderzoek toont aan dat dit niet altijd de beste oplossing is, _____.
2. Ik ben meer voor de zachte **aanpak** bij het **opvoeden** en probeer mijn dochter van vijf positief te stimuleren. Mijn man _____ vindt dat er discipline moet zijn en dat onze dochter moet **gehoorzamen**.
3. _____ een kerngezin ontwikkelen relaties in een nieuw samengesteld gezin zich allemaal tegelijkertijd: de relatie tussen de nieuwe partners, de relatie tussen het pluskind en de plusouder en het gezin in het algemeen (Hetherington, 2003).

4. Niet elke ouder voedt de kinderen op dezelfde manier op.
_____ is verschillend opvoeden niet per se oneerlijk, zeggen sommige gezinspsychologen.
5. _____ is ouder zijn prachtig: je maakt de ontwikkeling van een kind van dichtbij mee. _____ zijn er ook uitdagende momenten.
6. Er bestaat geen voorgeschreven wet die heel precies vertelt hoe je kind moet opvoeden. Dat betekent _____ niet dat de manier van opvoeden onbelangrijk is.

Oefening 4: Zo veel soorten gezinnen

- A.** Het traditionele gezin maakt vaak plaats voor andere gezinsvormen. Een gezin omschrijven lukt niet meer in een-twee-drie. Welke gezinsvormen⁴ bestaan er nu eigenlijk? Verbind de gezinsvorm met de juiste omschrijving.

gezinsvorm	omschrijving
1. traditioneel gezin	A. Eén of twee volwassenen hebben kinderen van wie ze niet de biologische ouders zijn, dus geadopteerd .
2. nieuw samengesteld gezin	B. Eén of twee volwassenen staan in voor de zorg van de kinderen. Ze zijn niet de biologische ouders.
3. eenoudergezin	C. Bij gescheiden ouders wonen de kinderen op twee adressen, dus afwisselend bij een van beide ouders.
4. regenbooggezin	D. Ouders en kinderen leven in een groter familieverband met grootouders, tantes, ooms, ...
5. pleeggezin	E. Beide ouders brengen kinderen mee in een nieuwe relatie. Soms hebben ze ook samen nog kinderen.
6. adoptiegezin	F. Een volwassene met kinderen van wie hij of zij de biologische ouder is.

⁴ <https://www.unicef.be/sites/default/files/2020-10/Nergens%20beter%20dan%20thuis%20Verschillende%20gezinsvormen.pdf>

gezinsvorm	omschrijving
7. co-ouderschap na scheiding	G. Een volwassen man en vrouw leven samen en hebben samen kinderen.
8. generatiegezin	H. Een gezin waarin minstens één ouder tot de LGBTQI+-gemeenschap behoort .

B. Welk vetgedrukt woord uit oefening A past bij de omschrijving?

1. als partners in dezelfde woning samenwonen

2. een kind officieel in je gezin **opnemen**

3. de **verantwoordelijkheid** nemen voor

4. om beurten, om de beurt

Oefening 5: 3 op de 10 Vlaamse ouders lopen risico op burn-out

- A.** Parentale burn-out: een nieuwe hype of een echt probleem? Beantwoord de volgende vragen. Bekijk daarna het interview.

- Wat is een "parentale burn-out" volgens jou?

- Wat zijn de mogelijke **oorzaken**?

- Wat kun je doen om een parentale burn-out tegen te gaan?

B. Kijk naar het interview⁵ van Sven en Anke, radiopresentatoren bij radiozender “Joe”, met professor ontwikkelingspsychologie Bart Soenens van de UGent over parentale burn-out. Beantwoord de vragen.

1. Welke bewering is correct? De cijfers tonen aan dat ...
 - a. de meerderheid van de ouders zich vaak gestresseerd voelt.
 - b. een kleine minderheid dagelijks mentale klachten heeft.
 - c. minder dan de helft van de ouders wekelijks met mentale problemen kampt.

2. Welke bewering is correct? Het is normaal dat ouders ...
 - a. zich elke week uitgeput voelen.
 - b. vaak **onder** hun ouderrol **lijden**.
 - c. kinderen opvoeden regelmatig uitdagend vinden.

3. Wat moet je doen om terug een boost te krijgen als je het niet meer leuk vindt als ouder?

4. Welke twee categorieën van ouders zijn er volgens Sven?

5. Welke ouders hebben **vooral** te **kampen met** een parentale burn-out? Ouders die ...
 - a. aan zichzelf twijfelen.
 - b. duidelijke waarden hebben.
 - c. andere **maatschappelijke rollen onderhouden**.

6. Hoe vat Anke het interview samen?

⁵ https://www.youtube.com/watch?v=tdhlo-WtyE0&ab_channel=BedrijfspsycholoogRolandaBonte

C. Vul de ontbrekende vaste preposities in.

1. Er is een groep van ongeveer 30% die aangeeft dat ze te kampen hebben _____ een parentale burn-out.
2. _____ basis van onderzoek **schatten** onderzoekers dat ongeveer 5% van de ouders dagelijks klaagt over het ouderschap.
3. Die 5% is natuurlijk een risicogroep die toch lijkt te lijden _____ de ouderrol.
4. Dit moet dus _____ de gaten gehouden worden.

Wat moet je doen na les 1?

- Herhaal les 1. Maak de oefeningen die je moeilijk vond opnieuw.
- Maak de oefeningen uit het digitale traject na les 1 op Ufora. Corrigeer je oefeningen aan de hand van de oplossingen. Schrijf eventuele vragen voor je docent op.
- Studeer de woordenlijst van module 1 op Quizlet en maak zelf zinnen met de moeilijke woordenschat.
- Bereid oefening 1F (orderingsoefening) uit les 2 voor.

Extra tip

Ga naar de website van de *ITNA (de Interuniversitaire Taaltest Nederlands voor Anderstaligen)* en bekijk grondig alle informatie over deze taaltest (testonderdelen, toetsvoorbeelden, FAQ).

Les 2: Waaraan geven tieners hun zakgeld uit?

Oefening 1: Kreeg jij zakgeld?

- A.** Werk per 2. Lees de situaties. Welke situatie vinden jullie de beste? Leg uit waarom.

situatie 1	Emiel is 16. Hij krijgt zakgeld van zijn ouders maar zij bemoeien zich met het beheer van zijn bankrekening omdat ze vinden dat hij nog geen verantwoordelijkheid heeft.
situatie 2	Barbara is 10 jaar oud. Zij krijgt zakgeld van haar ouders telkens als ze iets doet in het huishouden.
situatie 3	Pedro is 12 en vraagt nooit cadeautjes. Hij wil geen cadeautjes voor zijn verjaardag, ook niet voor kerst of nieuwjaar. Hij vraagt geld en dat geld zet hij op een spaarrekening.
situatie 4	Lucia is 15 en verkoopt tweedehands afgedankte spullen van haar ouders om zo geld te verdienen.

B. Werk per 4. Wat is jullie mening?

vraag	antwoord
1. Is zakgeld geven een goed idee?	
2. Vanaf welke leeftijd starten ouders ermee?	
3. Welk bedrag geven ouders aan hun kinderen?	
4. Wanneer geven ouders zakgeld aan hun kinderen?	
5. Kreeg je als tiener zakgeld?	

C. Lees de tekst over tieners en zakgeld⁶ en duid telkens het juiste adverbium aan.

Tieners en zakgeld: de 3 belangrijkste vragen
 16/03/2023, door Mamabaas

Zakgeld. Het is **beter/trouwens/vaak** een discussiepunt om **over na te denken**. Krijgen je tieners dat? Zo ja, vanaf welke leeftijd? Hoeveel?

1. Vanaf welke leeftijd?
 Je kunt het best beginnen met zakgeld geven wanneer je kinderen een jaar of 6 zijn. Dat lijkt vroeg en je kunt je afvragen of dat niet te vroeg is, maar vanaf dat moment krijgen ze ook rekenles, wat helpt om de waarde van geld **liever/beter/trouwens** te begrijpen.

Voor de leeftijd van 6 jaar **zijn** kinderen vooral **bezig met** hoeveel muntjes ze hebben, of hoe groot ze zijn. Dan hebben ze dus **heel/bovendien/liever** 2 munten van vijftig eurocent dan één **munt** van 1 euro.

2. Hoeveel?
 Hoeveel zakgeld je kind krijgt, is natuurlijk ten eerste **afhankelijk van** wat je zelf kunt missen. En **bovendien/beter/maar** wordt het ook bepaald door wat je kind er zelf allemaal wel of niet van moet kopen.

⁶ <https://www.mamabaas.be/tieners-huis/algemeen/tieners-en-zakgeld-de-3-belangrijkste-vragen>

Als je kind ouder wordt, kun je je kind ook de verantwoordelijkheid geven om meer dingen van het zakgeld te betalen. Maar dan moet je de hoogte van het zakgeld natuurlijk wel **aanpassen** en **maar/heel/kortom** duidelijke afspraken maken over wat je kind er precies van betaalt. Als ouder sta je je kind hierin bij.

Het is belangrijk dat het zakgeld ook echt het zakgeld blijft en je het bedrag niet als straf vermindert of als beloning vermeerderd.

3. Wanneer?

Trouwens/Maar/Beter één keer per week zakgeld geven werkt het best. Beter dan alles in één keer aan het eind van de maand, zodat opgroeiende kinderen leren dat ze eerst moeten **sparen** als ze iets groters willen kopen. En dan het liefst op een vast moment in de week, bijvoorbeeld op zaterdag.

Wist je dat ...

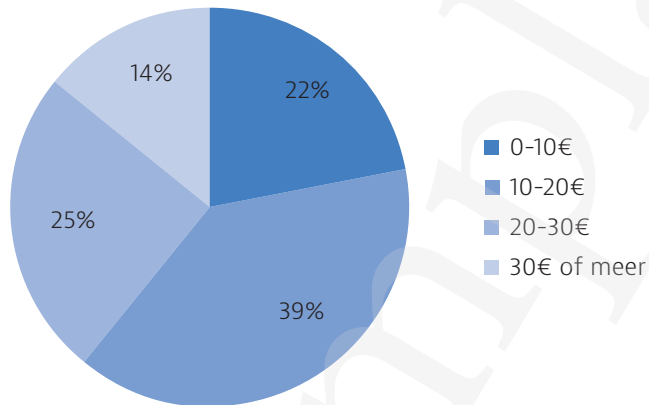
... kinderen met zakgeld **uiteindelijk/maar/heel de waarde van munten liever/beter/vaker kennen**? Van zowel de 6- als 7-jarigen die zakgeld krijgen, kent 55 % de waarde van de verschillende munten. Bij kinderen die nog geen zakgeld krijgen, is dat 36 %. Ouders die hun kinderen zakgeld geven, tellen ook **misschien/vaker/trouwens** het geld met hun kinderen dan ouders die geen zakgeld geven. Door samen het geld te tellen, leren kinderen spelenderwijs **met geld omgaan**.

- D.** De auteur geeft antwoord op de 3 belangrijke vragen die je zelf ook beantwoord hebt in oefening B. Komen jullie antwoorden overeen?

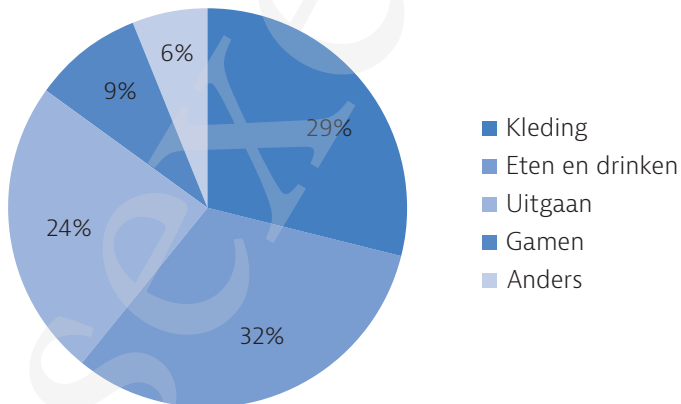
vraag	jouw antwoord	antwoord auteur artikel
1. Vanaf welke leeftijd?		
2. Hoeveel?		
3. Wanneer?		

E. Werk per 2. Bestudeer de grafieken hieronder. Hoeveel zakgeld krijgen tieners per maand en waaraan geven ze het meeste geld uit?⁷ Waren dit ook zaken waaraan jij je zakgeld besteedde? Bespreek met je buur.

Hoeveel zakgeld krijg je per maand?

Waar geef je het meest aan uit?

⁷ <https://jongerenengeld.blogspot.com/p/enquete.html>

F. Zet de ontbrekende zinnen op de juiste plaats in de tekst. Duid aan welke woorden je helpen om de structuur van de tekst te reconstrueren. 1 van de zinnen heb je niet nodig.

1. Omgaan met zakgeld is dus een goede leerschool voor je kind.
2. Je kind ontdekt de waarde van geld, leert keuzes maken en maakt kennis met het begrip "**budget**".
3. Ouders weten vaak niet hoeveel zakgeld ze moeten geven.
4. Als je kind al zijn zakgeld uitgeeft, dan komt er een einde aan het plezier.
5. Je kind zal waarschijnlijk fouten maken.
6. Als je kind fouten maakt, is dat meestal niet zo erg.

Geef je je kind zakgeld, dan leert het op zijn niveau een budget beheren.

(...)

Bovendien leert het dat het moet sparen om later iets belangrijkers te kunnen kopen dan snoep.

(...)

Experts raden aan om in dat geval niet te veel in te grijpen.

(...)

In ieder geval minder erg dan wanneer een volwassene foute financiële beslissingen neemt over grotere bedragen.

(...)

Via zakgeld zet je kind zijn eerste stappen naar budgetbeheer.

(...)

Dan moet het kind tot de volgende week of maand wachten om opnieuw geld te **ontvangen** en te kunnen **uitgeven**.

Oefening 2: Een baantje erbij

A. Gebruik de woorden uit oefening 1C op de juiste plaats.

beter – trouwens – liever – misschien – bovendien – vaak – uiteindelijk – heel – vaak

- Scholieren zitten veel uren op school maar _____ hebben ze ook een bijbaantje. Naast school werken ze een aantal uur per week om wat zakgeld bij te verdienen. Want ze willen al eens op stap gaan en dat kost geld.
- Sommige jongeren werken in een supermarkt, als maaltijdbezorger, als kranten- en folderbezorger, oppas of snackbarmedewerker. Anderen werken _____ in een pretpark, museum, dierentuin of zwembad. Of ze staan een **bejaarde** buur bij door boodschappen te doen en zo een centje bij te verdienen.
- Heb je heel veel dingen op je verlanglijstje staan en is het zakgeld dat je krijgt niet voldoende om deze **kosten** te **dekken**, dan is het _____ tijd om een bijbaantje te nemen. Op deze manier kun je zelf wat extra geld verdienen.
- Een bijbaantje is niet alleen leuk, maar ook leerzaam. Op die manier leer je als tiener omgaan met geld. _____ is werken ook goed voor het zelfvertrouwen.
- Ben je een echte verkoper en hou je van een praatje met de klanten? Dan kan het een goed idee zijn om in een bakkerij te gaan werken. De dagen beginnen wel _____ vroeg maar het werk is heel afwisselend.
- Het is _____ om een bijbaantje in het vakgebied van je **studie** te kiezen om een idee te krijgen van wat je wil, en wat je niet wil. _____, je doet er verschillende vaardigheden op, wat je cv een boost kan geven. Zo vond Emiel een bijbaantje als installatiemonteur en stond hij in voor **het onderhoud** van de installaties tijdens zijn studie elektromechanica.

B. Werk per 3. Had jij vroeger als tiener of student een bijbaantje of studentenjob? Waarom (niet)? Waaraan besteedde je het geld?

Oefening 3: Geld gezocht

- A. “Geld gezocht” is een tv-programma op de Vlaamse televisiezender VRT 1. Waarover gaat dit programma volgens jou?
- B. Werk per 2. Heb je een idee hoeveel geld je per maand spendeert aan voeding? Hoeveel procent van je inkomen is dit ongeveer?
- C. Lees de tekst⁸. Waarom heeft dit gezin hulp nodig?

Geld gezocht

© VRT

Saskia wil haar zoon Malick laten studeren aan de universiteit. Ze is de **alleenstaande** mama van twee opgroeiende tieners, Aïcha (14) en Malick (17). Ze werkt als psychiatisch verpleegkundige maar heeft het financieel moeilijk om **rond te komen** en het is niet gemakkelijk om te sparen.

Saskia roept de hulp in van Kristel en Kamal. Want hoe gaat ze de studies van haar zoon ooit kunnen betalen als ze nu al moeite heeft om **de eindjes aan elkaar te knopen**? Bezuinigen op één loon is helemaal niet vanzelfsprekend en bovendien heeft ze geen zicht op **het budget** dat ze gebruikt voor de inkopen. Ze maakt geen **planning** op. Ze heeft dus geen idee hoeveel ze maandelijks **uitgeeft** en waaraan er geld **verspild** wordt.

Kamal en Kristel moeten dus hun uiterste best doen om geld te vinden bij Saskia. Zij willen haar **begeleiden**.

⁸ Aangepast naar <https://www.vrt.be/vrtmax/a-z/geld-gezocht/1/geld-gezocht-s1a2/>